

מינא יאפא נמל יפו JaffaPort

סקר אסבסט

לשנת 2021

נמל יפו

מבוא

להלן סקר אסבסט-צמנט ו-או פריך שנערך בנמל יפו אתרים בחוף בע"מ, מטרת הסקר הינה לקבוע האם קיים אסבסט או חמ"א במרחב נמל יפו, במרחב הציבורי או במבנים ולהעריך את סיכון החשיפה לאסבסט כ"כ להציע פתרונות ישימים במסגרת החוק.

מידע כללי

אסבסט-צמנט הוא מוצר קשיח העשוי תערובת של אסבסט ומלט במצב קשיח (לרוב כ- 10% סיבי אסבסט) ושאינו ניתן לפירור, כתישה או צמצום לאבקה על ידי מגע ידני, כאשר הוא במצב יבש. אסבסט-צמנט שימש בעיקר כחומר בנייה במבני תעשייה, במבני חקלאות ובמבני מגורים, כלוחות שטוחים או גליים המשמשים לכיסוי גגות וקירות, כצינורות מים וביוב, מרזבים, ארובות, רעפים, אדניות ומכלי מים. לאור המידע הקיים היום מוצרי אסבסט-צמנט מותרים לשימוש והם אינם מהווים סכנה לבריאות כל עוד הם במצב תקין ולא מתפורר ואין מבצעים בהם עבודות ניסור, קידוח, ליטוש וכל עבודה הגורמת להתפוררות החומר ולפיזורו באוויר. לפיכך אין הכרח להרחיק מן הבית או המפעל או מבנה ציבור מוצרים קיימים העשויים אסבסט-צמנט ואין חשש להימצא במבנים העשויים אסבסט-צמנט כל עוד האסבסט צמנט נמצא במצב תקין ואינו מתפורר. במהלך טיפול באסבסט-צמנט ותחזוקתו יש להימנע מפעולות שיוף, ליטוש, קידוח, ניסור, חיתוך והשחזה בכל המוצרים המכילים אסבסט-צמנט, כיוון שפעולות אלה גורמות לשחרור סיבי אסבסט לאוויר. אם יש הכרח לבצע פעולות אלה, יש להשתמש בכלים מתאימים שאינם מייצרים אבק מזיק ובליווי הרטבה ולנקוט בצעדים שימנעו חשיפה לסיבי אסבסט. מומלץ לצבוע מוצרי אסבסט-צמנט במצב תקין בצבע המכיל דבק ועמיד מים, במטרה למזער אפשרות של שחרור סיבים לאוויר, ללא הכנה מקדימה של פני השטח לצביעה. לוחות אסבסט פגומים ומתפוררים עלולים לשחרר סיבי אסבסט המסוכנים לסביבת האדם ויש לנקוט באמצעי מנע ובצעדים הנדרשים כדי למנוע זאת ללא דיחוי. אם מתעורר הצורך לפרק מבנים או חלקי מבנים העשויים אסבסט-צמנט, יש לפנות לאגף לאבק מזיק, באמצעות קבלן אסבסט מורשה לשם קבלת היתר לביצוע העבודה ולפעול בהתאם לתנאיו. ניתן גם להפעיל קבלן שאינו קבלן אסבסט לביצוע עבודות אחזקה שאינם מעורבים בהליכי פירוק אלמנטים מאסבסט, יש לזכור שקבלן שאינו מוכר לעבודות אסבסט, עלול לנקוט בפעולות שאינם תקינות ומהוות חשש לחשיפה תעסוקתית היכול להסתיים במפגע סביבתי ועלות שיקום גבוה, לאמור אסבסט הינו חומר מסוכן בקבוצה 9 ויש להתייחס אליו בהתאם.

אסבסט פריך הוא חומר המכיל אסבסט (יותר מ-1% ממשקל החומר) הניתן לפירור, לכתישה או לצמצום לאבקה על ידי לחץ ידני כשהוא יבש. האסבסט הפריך שימש בידוד תרמי בתעשייה ובידוד אקוסטי, בכלי רכב ובציוד בצה"ל ורכיב במוצרים ביתיים כמו פתילות בתנורי נפט, פלטות לשימוש על גבי כיריים במטבח ובמעבדה ושמיכות וכפפות עמידות לאש. החוק קובע חובת הסרה של אסבסט פריך בישראל בתקופה של עד 10 שנים (אוגוסט 2021) ומטיל מגבלות מחמירות לגבי המשך השימוש במבנה עד להסרתו.

שימוש קיים באסבסט צמנט במקום ציבורי

הבסיס החוקי "החוק למניעת מפגעי אסבסט ואבק מזיק, התשע"א 2011":

(א) בעל מקום ציבורי שבו שימוש קיים באסבסט צמנט, יחזיק את האסבסט צמנט במצב תקין ויבצע פעולות תחזוקה כמפורט להלן:

(1) בתוך שלוש שנים מיום התחילה יצבע את האסבסט צמנט, לפי הנחיות ובסוגי צבעים שיפרסם המנהל, וידאג לחידוש הצביעה מעת לעת, באופן שיבטיח את קיומה של שכבת צבע שלמה על פני האסבסט צמנט;

(2) אחת לשנה יבדוק באופן חזותי, ועד לצביעת האסבסט צמנט - אחת לשלושה חודשים, את שלמות האסבסט צמנט ויוודא את תקינותו לרבות העדר סדקים, שברים, התפוררות או שחיקה; במקום ציבורי כאמור בפסקה (1) להגדרה "מקום ציבורי", או במקום ציבורי אחר ששטח האסבסט צמנט הכולל בו הוא 1,000 מ"ר או יותר, תיערך בדיקה באמצעות סוקר אסבסט;

(3) יערוך רישום של הפעולות שביצע לפי סעיף קטן זה ושל כל פעולה או אירוע שפגעו בשלמות האסבסט, ויצג את הרישום האמור במקום גלוי ובולט לעין במקום הציבורי.

התגלו במבנה במקום ציבורי סדקים ושברים בהיקף שאינו עולה על שליש מכמות האסבסט צמנט המותקן באותו מבנה, או שהאסבסט צמנט כאמור פגוע או שאינו שלם בהיקף כאמור, יתקן בעל המקום הציבורי את האסבסט צמנט במבנה ויאטום סדקים ושברים בתוך 30 ימים ממועד גילויים. עלה היקף הסדקים והשברים שהתגלה על שליש מכמות האסבסט צמנט המותקן באותו מבנה, או שהאסבסט צמנט כאמור פגוע או שאינו שלם בהיקף כאמור, בין השאר בשל סדקים, שברים, התפוררות או שחיקה, ידווח בעל המקום הציבורי על כך לממונה באגף לאבק מזיק לאלתר, וכן יסיר ויטמין את האסבסט צמנט המותקן במבנה, בהתאם להוראות לפי חוק זה בתוך שלושה חודשים מהיום שמצא כי האסבסט צמנט הוא במצב כאמור. מניעת מפגעי אסבסט ואבק מזיק.

המנהל, לאחר התייעצות עם הוועדה, רשאי לדחות את מועד ההסרה של האסבסט לפי פסקה לתקופה שלא תעלה על שנה, אם מצא כי בנסיבות העניין קיימים טעמים מיוחדים המצדיקים זאת, ורשאי הוא להתנות את דחיית המועד בתנאים, ובלבד שבעל המקום הציבורי הגיש למנהל בקשה מנומקת, בכתב, לדחייה האמורה, בתוך 30 ימים מיום התחילה או מהמועד שבו נתגלה כי האסבסט צמנט במצב כאמור, לפי המאוחר אין בהגשת בקשה כאמור כדי לפטור את בעל המקום הציבורי מחובתו להסיר את האסבסט, כל עוד לא החליט המנהל אחרת.

החובות הקבועות בסעיף זה על בעל מקום ציבורי, למעט בסעיף קטן (א) (1), יחולו גם על מחזיק של מקום ציבורי."

מקורות מידע

הנחיות המשרד להגנת הסביבה (החוק למניעת מפגעי אסבסט ואבק מזיק, התשע"א - 2011 - הגדרות ביצוע לסוקר ולבעל המבנה).

פרטים כלליים:

- 1- שם האתר – מתחם נמל יפו.
- 2- כתובת – הנמל 2 תל אביב יפו גוש – 7019, 9011, 9010, 9004, 7426, 7246, 7086, 7040
- 3- שם בעל הנכס – אתרים בחוף ת"א נמל יפו בע"מ ח.פ. 520028721
- 4- מהות המבנה – מבנים להתקהלות ציבורי מסעדות, משרדים.
- 5- דרישת חברת אתרים – סקר לביצוע בהתאם לדרישת משרד הגני"ס.

מהלך הסקר

הסקר בוצע בתאריך 4.4.21 על ידי סוקר מוסמך: עזי חזקיה מס רישיון 77271. נערך סיור בכל תחום מרחב נמל יפו, במרחב הציבורי ובמבנים הקיימים בתוך מתחם הנמל. מבנה אנגר 2 ו-3 נמצאים בשיפוץ (החל מתחילת שנת 2020) כללי והריסה של כל תשתיות המבנה, ובניה בהתאם לסטנדרט שנקבע לשיפוץ ובאחריות הקבלן המבצע. השטח מגודר ומוכרז כאתר בניה והכניסה אליו למורשים בלבד. מאנגר 2 הוסרו במהלך 2020 גגות אסבסט צמנט גלי חד שיפועי ע"י הקבלן המבצע בהתאם להנחיות ודרישות משרד הגני"ס וזאת במסגרת הליך שיפוץ האנגר. באנגר (מחסן 1) בוצע שיפוץ כללי בשנת 2007 ועד 2011 ובמסגרת השיפוצים לאנגר (מחסן 1) ולאנגר (מחסן 3) הוסרו לוחות אסבסט גלי צמנט ע"י קבלנים מורשים, בהתאם להנחיות ודרישת משרד הגני"ס. נכון להיום למועד כתיבת הסקר לא נמצאו במתחם נמל – יפו במבנים או במתקנים נוכחות חמ"א הן פריך והן צמנט.

ממצאים

לא נמצא במתחם נמל יפו כל חמ"א מסוג פריך או צמנט

עזי חזקיה LLB, MPH

סוקר אסבסט

מס' רישיון 77271